

הכחול והאדום

האדריכלית טולה עמיר שינתה ועיצבה את הדירה של רות הרץ וגבי גורודצקי כך שתבטא בדיוק את ה"ביחד" שלהם. אין בה למשל, שום אזורי מעבר, מכואות ומסדרונות - זה פשוט לא דרוש כאן

מאת: **נעמה צור**
צילום: **עמית גרון**

שטח הדירה: **96 מ"ר**
האדריכלית: **טולה עמיר**

1. רות הרץ ליד האי במטבח. האדריכלית סיפקה מקום נקי וחד-משמעי שיענה במדויק על צורכי הזוג ויוכל להכיל את הפרטים, החפצים, והצבעים שיבחרו. 2. מבט לסלון. בריהוט ובאביזרים בחלל המרכזי שולטים הכחול, הטורקיז (קשר למקומיות, לים, מסבירים בני הזוג) והאדום על גוניהם ושילוביהם (מדף ספרים: רון ארד).

[4] [3]

[5]

3, 4. כשצמד הדלתות הגבוהות המפרידות בין החלל המרכזי לבין חדר העבודה (בצילומים) וחדר השינה פתוחות - הופכת הדירה ליחידה אחת. הדלתות בולטות מעט לתוך החלל המרכזי במכוון, "מסמנות שמאחוריהן ישנו משהו חשוב", אומרת עמיר. < 5. שולחן האוכל וסביבו כיסאות העץ של ג'ספר מוריסון, המזכירים במראה הפוריטני שלהם כיסאות תלמידים בבית הספר. המנורה מתוצרת מקורית של לואיס פולסן הדני משנות ה-20, נחשבת למופת קלאסי של זריקת אור מחושבת. 6. מבט לסלון. ספסל הבטון הבנוי משדר אווירה נינוחה. דרך החלון הגדול, שחולק מחדש, חודר אור טבעי רב, ומכיוון שהדירה נמצאת בקומה נמוכה נכנסות גם ההשתקפויות הירוקות מבחוץ.

[6]

עוד לפני שנכנסנו לדירתם של רות הרץ וגבי גורדצקי, אמרה האדריכלית, טולה עמיר, כי הפעם חייבים לפגוש ולהכיר את הדיירים. היא צדקה. הסיפור שלהם הוא חלק נכבד ובלתי נפרד בהבנת הדירה הזאת, כפי שהיא משקפת אותם, את חייהם המשותפים ואת טעמים באופן מדויק. עד לפני כמה שנים לא הכירו הרץ וגורדצקי זה את זה. אף ששניהם נולדו בירושלים, בקרבת מקום אפילו, התפצלו דרכי חייהם לנתיבים שונים: גורדצקי גדל בארץ ומכהן היום כראש המכון לחקר רוסיה באוניברסיטת תל אביב. ואילו הרץ יצאה עם משפחתה לגרמניה בגיל 7, שם למדה ובגרה, והיום היא מחלקת את זמנה בין ישראל לגרמניה, שם היא משמשת כשופטת ואף בעלת תוכנית טלוויזיה המציגה את עבודתה בבית המשפט.

7. מבט מהאי אל חדר השינה. כשצמד הדלתות סגור מתקבלת בחדרים פרטיות מלאה. הדירה כולה בלבן ואפור שקטים (ריצוף מאבן ג'ת אפורה), שיכולים להכיל את הצבעוניות של הבדים והריהוט. 8. כרטיס בחדר השינה: שידה עגולה Componibili של חברת Kartell ומעמד לעיתונים. 9. חדר האמבטיה, הצמוד לחדר השינה. הפס הכחול עשוי פורמייקה. אריחי החרסינה הגדולים נבחרו כחלק מהניסיון להימנע ככל האפשר מקווי הפרדה בדירה - במטרה ליצור אשליה של מרחב גדול יותר.

כשמגלים שגוני האדום
והכחול בצלחות הקרמיקה
חוזרים במדויק בבגדיה של רות אפשר
להבין עד כמה משקפת הדירה את
דייריה וטעמים ועד כמה הדברים
תואמים ומשתלבים כאן זה בזה

[9]

[8]

לפני 6 שנים הכירו השניים, האהבה ניצתה ממבט ראשון, הם מספרים, ומאז הם ביחד. את ביתם בחרו למקם בקרבת האוניברסיטה - בשכונת נווה אביבים שבתל אביב. הם רכשו דירה בת 3 חדרים (96 מ"ר) בבניין בטון אופייני באזור שנבנה בשנות ה-70, ואז פנו לאדריכלית עמיר, שתהפוך את השטח הסטנדרטי למקום שלהם, שיהיו בו ביטוי ומענה לצרכים של חייהם המשותפים.

ואכן, הדירה המחודשת היא הביטוי האופטימלי של ה"ביחד" שלהם. אף שגם כעת יש בה שלושה חדרים - היא נראית במבט ראשון כדירת חדר רחבת ידיים ופתוחה. עמיר עיצבה חלל מרכזי מרווח ומלא אור, הכולל את הסלון, המטבח ופינת האוכל. בקיר התוחם את החלל המרכזי נפערו שני פתחים, שמאחוריהם נמצאים אזורי השינה והעבודה - אותם ניתן לשלב בחלל הגדול או להפריד ממנו, לפי הצורך (קבלן השיפוץ: נסים בוגנים).

לפני כל אחד מהפתחים שתי דלתות גדולות וגבוהות, כמעט עד התקרה, הבולטות מעט לתוך החלל המרכזי. "הדלת לא מתחבאת, אלא בולטת במכוון", מסבירה עמיר, "מסמנת שמאחוריה ישנו משהו חשוב". כאשר הדלתות סגורות מתקבלת בחדר העבודה או השינה פרטיות מלאה, הדרושה למשל כשיש אורחים. אולם בדרך כלל, אומרים בני הזוג, מכיוון שרק שניהם נמצאים שם, הדלתות פתוחות לרווחה והדירה כולה הופכת ליחידה אחת - "כך אנחנו יכולים לקיים קשר בינינו כל העת, למשל לעבוד ולבשל, ולראות זו את זה", אומר גורודצקי בחיוך.

אופן העמדה זה של החללים - הפרטיים והציבוריים - הוא אחד ההבדלים המשמעותיים בין הדירה הזאת לבין דירה סטנדרטית. המרחב הוגדל עד למקסימום תוך ויתור מרצון על הפרטיות. אין "תוך" בין פרטי לציבורי, אין אזור

מעבר, מבואות ומסדרונות - זה פשוט לא דרוש כאן.

ההשתלבות החלקה של הפרטי בציבורי היא חלק מהמאפיין את התכנון כולו. האדריכלית סיפקה לבני הזוג מקום נקי וחד-משמעי שיענה במדויק על צורכיהם וגם יוכל להכיל את הפרטים, החפצים והצבעים שיבחרו. בין אלה, בולטים בעיקר פריטים משנות ה-50 וה-60, הנחשבים כבר לקלאסיים ושוב לעכשוויים. כך למשל, כיסאות העץ של ג'ספר מוריסון המזכירים במראם הפשוט והפוריטני כיסאות בית ספר, או המנורה של לואיס פולסן (Louis Poulsen) הדני, שהיא מופת לזריקת אור מחושבת. בני הזוג מוסיפים, כי בפריטים שבחרו לביתם ניכרות השפעות אירופיות בצד ים-תיכוניות, המתבטאות בצבעים, וגם למשל בספסל הבטון הבנוי, המשדר אווירה נינוחה, בצמחי התבלין באדניות, ובתפקיד החשוב של האור הטבעי החודר לדירה. אגב אור, בין מקלחת האורחים, שאינה סמוכה לקיר חיצוני ולחלון, ובין המקלחת המרכזית מפריד קיר זכוכית חלבית אטומה, המעבירה דרכה אור מבחוץ ושומרת על פרטיות.

הזכוכית החלבית חוזרת גם במטבח - שם היא מחפה את הקירות במקום אריחי קרמיקה שגרתיים ותורמת לתחושת הניקיון והמרחב בשטח הקטן (ביצוע המטבח ושאר עבודות העץ: נגריית חיבראוו מירושלים). בניסיון ליצור אשליה של מרחב גדול יותר, אומרת עמיר, הוכנסו לדירה הקטנה כמה שפחות קווי הפרדה וחלוקה. כך קירות הזכוכית במטבח, אריחי החרסינה הגדולים בחדר האמבטיה ואפילו פתח החלון בסלון, שהושאר כפי שהיה לפני השיפוץ, אך במקום 3 תריסים ישנו שם עכשיו תריס רחב אחד.

נועזים ומשתלבים

ואולם, אין ספק כי מה שהופך את הדירה ליחידה אחת מפתיעה הוא בראש ובראשונה הצבע. אף שהקירות והמשטחים כולם בלבן ואפור, הרי שהכחולים (קשר למקומיות, לים, מסבירים בני הזוג) והאדומים שולטים בבית, חוזרים שוב ושוב ותופסים את העין מיד עם הכניסה לדירה. בחדר השינה שולטים הגוונים הכחולים, בחדר העבודה דומיננטיים האדומים ואילו בחלל המרכזי שולטים גווני הכחול והטורקיז בשילוב אדומים. הצבע העז מופיע בכל אלמנט כמעט: החל בספה, בשטיח וכלה בכלים במטבח, ואפילו חיפוי הקיר הזכוכיתי הנראה כטורקיז זהה בצבעו לצבע המזרן המונח על הספסל בסלון. "אנחנו לא מפחדים מצבע, אומר גורודצקי. "החיים שלנו די נועזים, וזה מתבטא אולי גם בבחירה שלנו בצבעים". וכשמגלים שגוני האדום והכחול בצלחות הקרמיקה המונחות במטבח חוזרים במדויק בחצאית של רות אפשר להבין עד כמה משקפת הדירה את דייריה ואת טעמם ועד כמה הדברים תואמים ומשתלבים כאן זה בזה. ©

10, האי במטבח. הכיור פונה לסלון, מה שמאפשר לבני הזוג קשרייתמידי, גם בשעת רחיצת הכלים למשל. ברקע נישה שבתוכה פס ניאון מחופה פרספקס המסמן את המבואה בלי שיקדש לה שטח ממשי בדירה הקטנה.

